

בשנות ה-40 פגשתי את לו לראשונה בהכשרת "גורזי לייז". אני הייתי בן 18 ולו בן 19. לא נוצרה בינינו "כימיה" באופן מיידי.

לו, הצעיר שגדל במזרח-לונדון באווירה של "דו הייס" - לא כל כך הבין מי הוא הצעיר ממנצ'סטר שטוען שגדל בבית דתי - אמנם באווירה אנגלית - אך - ומי יאמין - לא יודע אפילו מילה אחת באידיש.

אני זוכר היטב שבערב ראש השנה הזרנו יחד מהעבודה בשדה על טרקטור ועגלה - ולו יזם שירה בציבור בנוסח התפילות של ראש השנה. כשיכולתי להצטרף לשירה - ואפילו בהתלהבות, טפש לו שאני באמת גדלתי בבית דתי ומסורתי. אולי ברגע זה השתנה משהו אצלו לגבי.

כעבור כמה חודשים נסענו יחד ללונדון לסוף שבוע והתארחתי אצל משפחתו של לו. לפעם הראשונה באתי במגע עם אותו "העולם" שנקרא מזרח לונדון, ועם החיים היהודיים העשירים שהתחוללו שם. יכולתי לחוש את האווירה המיוחדת הלא-אנגלית שבה הוא גדל והתחנך, ואני הבנתי את ההבדל בינינו. ואז נדמה לי, השתנה משהו אצלי לגביו.

בשנות ה-60, בהתחלת שנת 1963, לג אנגה והבנות באו לאנגליה לשליחות. אני, שוש והבנים עמדנו לפני סיום תקופה של שנתיים בשליחות.

היחה בינינו שיתה ארוכה לקראת התחלת הפעולה של לו כשליח. הוא היה מיועד להיות השליח להכשרה ובמיוחד להכשרת נוער. לו היה מלא חרדות וספקות.

"ומי לא מתחיל בתפקיד כמו שליחות בלי חרדות וספקות?" שאלתי - "כן" אמר לו - "אבל ההבדל בינינו הוא שמאז שהיינו צעירים בחנועה הבונים, אתה המשכת להיות קשור לעניין. עסקת בחנועה בארץ - יצאת כבר לשליחות אחרת - זה בדם שלך." הם היו דברי אמת - אך נדמה לי שהגורם העקרי לחרדות של לו היה הצורך החזק אצלו לעשות כל דבר בצורה האופטימלית, בצורה הטובה ביותר. כל דבר, קטן או גדול, יש לעשות בסדר.

במבט לאחור - לו הצליח מאד בתפקידו - הרבה מחניכיו הגיעו לארץ ונשארו בקשר אתו בידדות ובהערצה.

בשנות ה-80, כמה ימים לפני מותו - פגשתי את לו במקום שבו נפגשנו הרבה - מתחת לחדר-האוכל על יד הספריה האהובה עליו.

דברנו על הבחירות שעמדו בפתח, "אוי, גרשי" הוא אמר - ככעס, "למה החברים היקרים שלנו לא מבינים, שבזה שהם יצביעו בעד המפלגות הקטנות, הם יחזירו את הליכוד לשלטון!"

הרגשתי בעצם שלו לא כעס בגלל השאלה הספציפית של תוצאות הבחירות - הוא כעס כי החלום שלו עמד בסכנה.

ואחרי הבחירות מתברר שיש מקום לדאגה לגבי הרבה חלומות.

החלום של לו היה החלום שלי. לא תמיד הסכמנו על איך להגשים אותו, לא תמיד הסכמנו על איך לחיות אותו, אך החלום נשאר החלום.